

توقع از خواص؛ پرهیز از قضاوت‌های عجولانه

مردم توقع بیشتری از طبقه خواص و نخبه جامعه دارند تا از عده‌ای تازه به دوران رسیده مجازی

۱۰

مشخصات فنی پهپاد مشهور ایران

شاهد-۱۲۶ با برد ۲۵۰۰ کیلومتر، یک کلاهک جنگی ۵۰ کیلوگرمی را حمل می‌کند

۱۱

مدیریت یکپارچه کره‌گشای مشکلات شهرها

مشهد؛میزبان یکصدوچهاردهمین نشست مجمع شهرداران کلانشهرهای کشور بود

۱۲

همیشه یک جامعه

عکس همشهری از جوان گراز

خانواده گرگ‌ها از نمای نزدیک

دلایل افزایش جرائم خانوادگی چیست و چگونه می‌شود از وقوع چنین جرائمی پیشگیری کرد؟

گزارش

رابعه تیموری

روزنامه‌نگار

می‌شود، امکان گرفتار شدن مجرمان کاهش پیدا می‌کند. «معمولا خویشاوندان و اعضای خانواده همدیگر را الو نمی‌دهند و میان آنها اعتماد و رازداری وجود دارد.»

او راه پیدا نکردن غریبه‌ها به جمع خانواده خلأفکار را باعث کاهش اختلاف اعضای باند عنوان می‌کند و می‌گوید: «در بسیاری از پرونده‌های قتل و نزاع‌های دسته‌جمعی اگر عاملان جرم خویشاوند یا اعضای یک خانواده باشند، حامی یکدیگرند و با دادن اطلاعات غلط و گمراه کردن مجریان قانون، از عامل اصلی جرم حمایت می‌کنند.» امیری به روند دادرسی یکی از پرونده‌های قضایی موکلانش اشاره می‌کند و می‌گوید: «در یک نزاع دسته‌جمعی که منجر به قتل جوانی شده بود، ۳برادر و ۴ نفر از خویشاوندان آنها مؤثر داشتند، اما با آنکه به معاونت و شراکت در جرم متهم می‌شدند، تا آخرین مرحله دادرسی عامل اصلی قتل را معرفی نکردند.» این حقوقدان نوع جرم را در انتخاب همدستان و اعضای باند مؤثر می‌داند و می‌گوید: «استفاده از پوشش خانواده در اغلب جرائم مانند قتل، کلاهبرداری، حمل، نگهداری، خرید، فروش و توزیع مواد مخدر و مواد روانگردان، به دام انداختن طعمه‌ها و وقوع جرم را آسان می‌کند.»

بسیاری از باندهای تبهکار خانوادگی با همدستی و همکاری زوجین شکل می‌گیرند. امیری می‌گوید: «غالباً زن و شوهر با یکدیگر یک گروه تبهکاری را تشکیل می‌دهند، ولی در موارد زیادی دیگر اعضای خانواده مانند برادران، پدر و فرزندان و سایر خویشاوندان در ارتکاب جرائم مختلف مشارکت دارند.»

از هم‌پاشیدن نظام خانواده باندهای تبهکار می‌آفریند

نادر صادقیان دلیل تشکیل باندهای خانوادگی را فراتر از انگیزه‌های شخصی می‌داند و معتقد است شرایط جامعه منجر به شکل‌گیری خانواده‌های تبهکار می‌شود. این جامعه‌شناس و پژوهشگر اجتماعی می‌گوید: «خانوادگی شدن باندهای خلأفکار چندعلتی و چندجانبه است و نمی‌توان این مسئله را فقط یک موضوع روانشناسانه یا جامعه‌شناسانه دانست. در این مسئله اقتصاد، سیاست و فرهنگ تأثیرگذار

در شرایطی که بقا وزنده ماندن، دغدغه مشترک اعضای خانواده می‌شود و

در تأمین حداقل معیشت خود دچار چالش‌های جدی هستند، به‌دست آوردن ارزش‌هایی مانند منزلت فرهنگی

و جایگاه اجتماعی به ایده‌آل‌هایی دست‌نیافتنی تبدیل می‌شوند و نقش

و جایگاه خود را در خودکنترلی و بازدارندگی افراد از دست می‌دهند.

هستند و باید با توجه به هر یک از این مقوله‌ها، خانوادگی شدن جرائم را بررسی و آنالیز کرد.»

به گفته صادقیان، اعضای خانواده زمانی به صورت گروهی دچار بزهکاری می‌شوند که کارکرد بازدارندگی و هنجارمحوری نهاد خانواده دچار اختلال شود. او می‌گوید: «تعامل در مثبت در خانواده هنگامی به‌وجود می‌آید که اعضای آن از سطح نسبی رفاه برخوردار باشند و در زمینه نیازهای اولیه زندگی تأمین شوند. شرایط اقتصادی جامعه مانند مشکلات مسکن، تورم، گرانی، اشتغال و... بر فضای خانواده و روابط اعضای آن تأثیر می‌گذارد و جایگاه آنها را تغییر می‌دهد. از سوی دیگر

بین نسل‌ها شکاف و تعارضات جدی به‌وجود آمده‌است. نسل گذشته به یک نظام ارزشی مقید و وفادار بود، ولی روحيات نسل جدید با این نظام ارزشی در تعارض است. نهادهای فرهنگی جامعه هم در ایجاد نظام‌های ارزشی و فرهنگی، کارآمدی لازم را ندارند و نتوانسته‌اند در تعارضات بین‌نسلی خانواده‌ها همپوشانی ایجاد کنند. در چنین شرایطی اگر در خانواده بحران و بن‌بست وجود داشته باشد به‌سادگی به جرم و جنایت منجر می‌شود.»

خودکشی خانوادگی

این پژوهشگر اجتماعی از تکتاب جرم دسته‌جمعی اعضای خانواده را به «انتحار» و خودکشی خانوادگی تعبیر می‌کند و می‌گوید:

جای خواب و خورد و خوراک به قیمت محرومیت از آزادی

مکث

تجربیات محمد حاجی لو درستی‌نظر به‌های صادقیان را تأیید می‌کند. این حقوقدان می‌گوید: «شبهه‌ار تکتاب جرائم دانما در حال تغییر شکل است و شرایط جامعه در چگونگی وقوع جرم تأثیر می‌گذارد.» او معتقد است شرایط اقتصادی و تنگنایهای مالی سبب می‌شود مجرمان ریسک‌گرف‌تار شدن را راحت‌تر بپذیرند. حاجی‌لو به لزوم اصلاح نظام اقتصادی جامعه اشاره می‌کند و می‌گوید: «وقتی اعضای خانواده راه کسب در آمد مشروع نداشته باشند، به‌اعمال مجرمانه روی می‌آورند و اگر به دام نیفتند با در آمد حاصل از آن زندگی می‌کنند و در صورتی که گرفتار نشوند در زندان از حداقل امکانات معیشتی مانند خورد و خوراک و جای خواب برخوردار هستند.» او انگیزه‌های اقتصادی را از مهم‌ترین دلایل تشکیل باندهای خانوادگی ذکر می‌کند و

«اگر اعضای خانواده امیال و آرزوهای خود را دست‌نیافتنی ببینند و برای آینده و زندگی خود چشم‌انداز واق امیدبخشی تصور نکنند، دچار نوعی واماندگی، فروماندگی و جبر می‌شوند. در این حالت که همه اعضای خانواده به حسی مشترک می‌رسند، همگرایی، هم‌حسی و همدلی آنها تقویت می‌شود و برای بقای خود به ریسک و انتحار دست می‌زنند.»

صادقیان ادامه می‌دهد: «در شرایطی که بقا و زنده ماندن دغدغه مشترک اعضای خانواده می‌شود و در تأمین حداقل معیشت خود دچار چالش‌های جدی هستند، به‌دست آوردن ارزش‌هایی مانند منزلت فرهنگی و جایگاه اجتماعی به ایده‌آل‌هایی دست‌نیافتنی تبدیل می‌شوند و نقش و جایگاه خود را در خودکنترلی و بازدارندگی افراد از دست می‌دهند.»

شاید در باندهای خانوادگی به اندازه سایر باندهای تبهکاری، سلسله‌مراتب و رابطه رئیس و مرونوسی پررنگ نباشد، ولی در این گروه‌ها هم یکی از اعضا سماماندهی گروه و طراحی نقشه‌های مجرمانه را انجام می‌دهد.

نادر صادقیان می‌گوید: «اعضای جوان خانواده که معمولاً جسورتر از خردسالان و بزرگسالان هستند، نقش رهبری و لیدری اعضای گروه را بر عهده می‌گیرند و در موقعیت‌های خطرناک بیشتر وارد میهنکه می‌شوند.» این پژوهشگر اجتماعی معتقد است خانواده‌هایی که جزو طبقه آسیب‌پذیر جامعه شده‌اند سابق‌تر از سایر خانواده‌ها مستعد ارتکاب جرائم دسته‌جمعی و خانوادگی هستند. او می‌گوید: «در این خانواده‌ها، والدین نقش تعامل‌بخشی، هدایت‌گری و مرجعیت خود را نمی‌توانند ایفا کنند و هنگام بروز بحران نیروی بازدارنده‌ای وجود ندارد که سایر اعضای خانواده را از ارتکاب به جرم و بزه حفظ کند.»

فقرزدایی چاره کار است

صادقیان بر این باور است که فقرزدایی از طبقه آسیب‌پذیر جامعه می‌تواند خانواده‌ها را از تغییر ماهیت دادن به گسره و باندهای

توضیح می‌دهد: «خانوادگی شدن جرائم مالی مانند سرقت از منزل، موایل‌فابی، کلاهبرداری و... تسروت و در آمد مجرمان را در داخل خانواده حفظ می‌کند و کاهش تعداد شرکارا به‌دنبال دارد.» حاجی‌لو در باره نوع جرائم خانوادگی می‌گوید: «معمولا جرائم خرد توسط باندهای خانوادگی انجام می‌شود، ولی جرائم بزرگ اقتصادی با همدستی کسانی که در زمینه شغلی خاصی تخصص داشته باشند، صورت می‌گیرد؛ مثلاً وقتی فراز است بز پوشش شرکتی تجاری برای عده‌ای از سرما به‌داران دام پهن شود، باید اعضای گروه از نوع فعالیت شرکت سرشته داشته باشند تا بتوانند اعتماد طعمه‌های خود را جلب کنند، اما برای ارتکاب جرائمی مانند حمل و خرده‌فروشی موادمخدر پیشتر از هر مهارتی، قابل اعتماد و در دسترس بودن اعضای باند ضرورت دارد و معمولاً اعضای خانواده بیشتر از سایرین از این شرایط برخوردارند.»

خلاصه گزارش

محبوبه موجزی

روانشناس و مشاور خانواده

پیشگیری از طلاق دشوار نیست

معمولا زوجین جوان با دنیایی از امید و آرزو تشکیل خانواده می‌دهند و حتی تصور هم نمی‌کنند عشق و محبت‌های آتشین اول زندگی، روزی به نفرت و اختلاف‌های حل‌نشدنی بینجامد، اما چه اتفاقی می‌افتد که زندگی بعضی از زوجین چنین فرجام تلخی پیدا می‌کند؟

پاسخ این سؤال بسیار مهم است و اگر به نکاتی که در این پاسخ نهفته شده توجه کنیم، می‌توانیم زندگی خود را بر پایه‌های محکمی بنا کنیم یا نهال زندگی مشترک نوپای خود را از آسیب‌های مختلف دور نگه داریم. زن و شوهر از همان آغاز زندگی مشترک باید توجه داشته باشند، عواملی که اختلاف را بین آنها به‌وجود می‌آورد یا اختلاف‌ها را تشدید می‌کند و منجر به وقوع طلاق می‌شود، به مرور زمان شکل می‌گیرند و چه‌بسا برخی از آنها قبل از عقد ازدواج، وجود داشته‌اند. برای مثال، جوانی که بدون داشتن شغل و امکانات لازم تصمیم به تشکیل خانواده می‌گیرد، باید بداند که قبل از فراهم کردن زیرساخت‌ها و بی‌افکنی، تصمیم به ساختن بنایی بدون ستون و پایه‌های محکم، گرفته است! او نمی‌تواند انتظار دوام و بقای این بنای سست را داشته باشد مگر آنکه قبل از فروپاشی ساختار خانواده، موفق شود امکانات لازم را برای ادامه زندگی خانوادگی فراهم کند!

یا بسیاری از دختران و پسران جوان در دوره آشنایی و تحت‌تأثیر احساسات تصور می‌کنند طبقه‌اجتماعی و کفویت‌زوجین مسئله کم‌اهمیتی است و عشق و علاقه آنها می‌تواند این تفاوت‌ها را جبران کند. اما در جریان زندگی و پس از آنکه هیجانات دوران آشنایی فرو می‌نشیند، متوجه می‌شوند ناپدیدگرفتن این تفاوت‌ها چندان هم ساده نیست و نمی‌توان از پیامدهای آن مصون ماند. جوانان باید بپذیرند اگر زن و شوهر، کفویت نداشته باشند، در مدت زمان کوتاهی بین آنها ناهماهنگی بروز می‌کند، دامنه مشاجرات بالا می‌گیرد و عاقبت منجر به طلاق و جدایی آنها از یکدیگر می‌شود.

اگر زن و شوهری، بخواهند رشته زناشویی آنها گسسته نشود و یک عمر در کنار یکدیگر با آرامش زندگی کنند، باید در مراحل مختلف زندگی نکاتی را مورد توجه قرار دهند:

■ از ازدواج زود هنگام و با عجله خودداری کنید.
■ از آماج‌گی خود (از هر جهت) برای ازدواج و تشکیل خانواده اطمینان پیدا کنید.

■ بر مبنای عشق‌های تند زودگذر و عجولانه ازدواج نکنید.

■ با اولیا و بزرگ‌ترهای خودتان در امر ازدواج مشورت کنید.

■ همسر آینده‌تان را پیش از ازدواج، چندبار ببینید، مذاکراتی داشته باشید، همسر تان و خانواده او را خوب بشناسید و از ازدواج‌های اینترنتی یا دبدین عکس طرف مقابل، پرهیزید.
■ با همسر تان باید از نظر سن، تحصیلات، تمکن مالی، اعتقادات، خانواده، زیبایی، سلامت جسم و روان و اهداف ازدواج همسان بوده و کفویت داشته باشید.

■ هنر همسرداری را پیش از ازدواج بیاموزید.
■ هدف اصلی‌تان از ازدواج، کسب آرامش در کنار همسر تان باشد.

■ در اداره امور خانواده به «سبک شورایی» معتقد باشید و مطابق تصمیمات مستبدانه خود عمل نکنید.

■ هیچ مسئله مهمی بین شما و همسر تان نباشد و از سوظن پرهیزید.

■ گذشت داشته باشید و اشتباهات یکدیگر را نادیده بگیرید.

■ سعی کنید مسائلی زندگی‌تان را خودتان حل کنید؛ حتی پسر و مادر تان را در امور زندگی زناشویی خود دخالت ندهید.

■ به بیگانه (عم از زن و مرد) اجازه ورود به خلوت خانه را ندهید.

■ در مورد فرزندارشدن و تجربه پدر و مادر شدن تمام شرایط خانوادگی را در نظر بگیرید و با هم تصمیم‌گیری کنید.

■ مقتصد و میانه‌رو باشید و از اسراف در تمام امور زندگی پرهیزید؛ به آنچه دارید قانع باشید.

■ همیشه به یکدیگر احترام بگذارید و غفت کلام داشته باشید.

■ از شوخی‌های مبتذل پرهیز کنید.

■ در مجالس و در حضور دیگران، حریم یکدیگر را رعایت کنید.

■ صفات پسندیده و امتیازات یکدیگر را در نظر بگیرید و بر جسته کنید و از نقاط ضعف همدیگر چشم‌پوشی کنید.

■ در تمام حالات، خدا را ناظر بر اعمال‌نیت‌های خود بدانید و همیشه به مصالح جمع خانواده بیندیشید.

■ وقت خود را طوری تقسیم کنید که در پرداختن به امور شغلی و مسائل خانوادگی مرتکب افراط و تفریط نشوید.

■ این نکته را هم در نظر داشته باشید که هیچ‌وقت برای اصلاح و ترمیم زندگی دیر نیست و حتی اگر در تشکیل خانواده مشترک دچار غفلت‌ها و خطاهایی شده‌اید، می‌توانید آنها را جبران کنید

و با کمی گذشت و همتفکری و درایت از مشکلات عبور کنید. وجود اختلاف‌های جزئی میان زوجین طبیعی است و تصور نکنید در صورت جدایی از همسر تان و شروع زندگی جدید، شرایط رؤیایی

و بدون مشکلاتی را تجربه خواهید کرد. به قول قدیمی‌ها قبل از شروع زندگی چشمانتان را باز نگه دارید و بعد از شروع زندگی چشم‌تان را

رومی کاستی‌های طرف مقابلتان ببندید. بپذیرید شما هم گل بی‌خار نیستید و برای حفظ زندگی

مشرک‌کنان تلاش کنید.
■ **خانواده از هم نپاشد.**

در بسیاری از

پرونده‌های

قتل و نزاع‌های

دسته‌جمعی

اگر عاملان جرم

خویشاوند یا اعضای

یک خانواده باشند

حامی یکدیگرند و

با دادن اطلاعات

غلط و گمراه‌کردن

مجریان قانون، از

عامل اصلی جرم

حمایت می‌کنند.

در خانواده‌های

آسیب‌پذیر، والدین

نقش تعامل‌بخشی

هدایتگری و

مرجعیت خود را

نمی‌توانند ایفا کنند

و هنگام بروز بحران

نیروی بازدارنده‌ای

وجود ندارد که سایر

اعضای خانواده را

از ارتکاب جرم و بزه

حفظ کند.

اگر بخواهیم

خانواده‌ها از آسیب

حفظ شوند و برای

اعضای جوان خود

نقش حفاظت و

بازدارندگی ایفا کنند

باید ساختارهای

تولید شغل و ثروت

را اصلاح کنیم و

در زمینه مسائل

زیربنایی معیشت

مانند مسئله درمان

مسکن و اشتغال

اقدامات مناسبی

انجام شود.